

Ivan DEREŽIĆ  
Branko BEGOVIĆ

## PRVI SVJETSKI EKOLOŠKI VRT MIRA U PODRAVSKIM SESVETAMA

Podravske Sesvete jedno je od brojnih naselja u Podravini, koje ima bogatu i dugu povijest. Tu je čovjek živio još prije mnogo tisuća godina, a pisani podaci govore da je u srednjem vijeku ovdje egzistiralo manje naselje Grabovnik sa župnom crkvom Svih svetih. Kao i druga mjesta u ovome kraju, sredinom 16. stoljeća ruše ga i pale Turci, a krajem 17. stoljeća uglavnom potomci predturskog življa obnavljaju stara naselja. Tako je krajem toga stoljeća obnovljen i Grabovnik i dobio novo ime, ali po staroj crkvi Svih svetih – Sesvete. Zemljopisnu označnicu "Podravske" dobiva tek krajem 19. stoljeća.

Najveći i najvažniji objekt u mjestu svakako je župna crkva, a prva je bila građena negdje u 14. ili 15. stoljeću, a nakon turskoga rušenja je obnovljena već krajem 17. stoljeća. Postojala je sve do 1880.-ih godina, kada ju mještani ruše i 1878. godine grade današnju neogotičku crkvu Svih svetih. Sve do 1885. godine Podravske Sesvete su pripadale župi u Kloštru Podravskom da bi iste godine dobile svoju župu. Nakon ukidanja Vojne krajine 1871. godine Sesvete su dobile svoju samostalnu općinu, koja je postojala sve do završetka drugog svjetskog rata 1945. godine, kada su i Podravske Sesvete pripojene ogromnoj đurđevačkoj općini (kotaru). Od 1997. godine Podravske Sesvete imaju svoju općinu. Naselje posljednjih stotinjak godina broji oko 1600 stanovnika. Sesvete danas ulaze u grupu hrvatskih naselja koja imaju relativno velika novčana sredstva u godišnjem proračunu, budući da je to područje bogato zemnim plinom, pa se Općini plaća povećana renta kao jedna vrsta odštete.

Cijela je općina stoga jedna od najbogatijih u Republici Hrvatskoj, uzimajući u obzir prosjek prihoda općine po broju stanovnika. Novac se uglavnom troši za poboljšanje kvalitete življenja.

### O PRVOM EKOLOŠKOM VRTU MIRA U PODRAVSKIM SESVETAMA

Sve se počelo događati početkom 2003. godine, kada je poznati hrvatski mirotvorac i graditelj svjetske kulture mira Milorad Kovačević predložio Općini Podravske Sesvete, povodom Međunarodne godine svježe vode, 2003. godine izgradnju Ekološkog vrta mira u samom centru mjesta. Općina je to prihvatila i primila se organiziranja i provedbe ideje na čelu s načelnikom Ivanom Derežićem. Milorad Kovačević ispred Službe za društvene djelatnosti Koprivničko-križevačke županije uputio je 4. ožujka Općini, odnosno načelniku Ivanu Derežiću sljedeći dopis:

*Poštovani gospodine!*

*Čitav život na Planeti majci, Zemlji, je nastao u vodi. Voda to je čovjek, njegov život i početak civilizacije. Voda je temeljni element stvorenog i u njoj se čita osnovni potpis stvoritelja kako bi ljudi pomoću nje tražili konačni izvor svega.*

Prve filozofske misli – najveći darovi uma, počele su vodom, a duhovna simbolika vode kao simbol života u svim religijama je najveće "SREDIŠTE MIRA" u ljudskoj povijesti. Voda je osnovni i zaštitni simbol koji priziva najdublje osjećaje u svima nama u svim vremenima i svim kulturama. Bez obzira tko smo, gdje smo i što radimo, svi smo ovisni o vodi. Bez nje ne možemo živjeti, bez nje ne možemo postojati. Dobrotu vode u svojoj nesretnoj povijesti, na žalost, čovjek zlopotrebljava. Poslije 4,5 milijardi godina homo sapiens je proglasio Međunarodnom godinom vode. Međunarodna godina svježe vode je 2003. i službeno je proglašena na proslavi u Ujedinjenim narodima u New Yorku 12. prosinca 2002. godine. Glavna svrha proglašenja je podići svijest o važnosti zaštite i gospodarenja svježom vodom.

Glavni koordinatori Ujedinjenih naroda povodom Međunarodne godine vode su odjel za gospodarske i društvene poslove (UNESA) i UNESCO, koji je pozvao sve pojedince i države da podijele svoje ideje, inicijative i događaje za 2003. godinu. UNESCO moli sve da se pridruže ovoj nesvakidašnjoj proslavi Međunarodne godine svježe vode 2003. i molbom da mu se u Pariz pošalju svoje ideje, novosti, dokumente, dojmove i dokaze i sve što bi se moglo podijeliti s drugima u svijetu. Generalni direktor UNESCO-a gospodin Kodchiro Matsuura imenovao je saudijskog princa Talai Bin Abdul Al Aziz Al Sauda kao posebnog izaslanika organizacije za vodu. UNESCO ove godine organizira od 20. do 22. studenog svjetsku konferenciju o sprečavanju ratova za vodu. U Parizu i New Yorku – Forum radi na ideji o gradnji svjetskog vodenog portala.

Podpisnik ovih redaka, kao višegodišnji graditelj svjetske kulture mira (33 god.), zamolio je svoju savjest na odgovornost i pod pokroviteljstvom svoje savjesti dopušta si slobodu predložiti Općini Podravske Sesvete (1.787 stanovnika) u Koprivničko-križevačkoj županiji povodom Međunarodne godine 2003. svježe vode.

#### IZGRAĐIVANJE EKOLOŠKOG VRTA MIRA.

Lokacija: Karaula Mekiš. Prostor između Podr. Sesveta i rijeke Drave – udaljenost 400 m.

Sadržaj: Drvene skulpture veličine 2 metra - oblikovane u hrastovom drvetu.

Likovi: Osobe koje su oblikovale svoje misli vezane uz prirodu, vodu i slavljenje prirode.

1. Tales iz Mileta – voda prapočelo svega.
2. Odisej – voda kao sudbina.
3. Kserks, kralj Perzije – ograničavanje osvajanja.
4. Noa – voda kao kazna.
5. Tantal – voda kao kazna.
6. Mojsije – voda kao oslobođenje.
7. Ašoka – indijski kralj – prvo pošumljavanje.
8. Heraklit – voda kao inspiracija.
9. Chief Seattle – voda kao znak mira.
10. Jacques Yves Cousteau – istraživanje prirode.
11. Wisava Szymborska, poljska pjesnikinja – voda izvor života.
12. Ivan Krstitelj – voda prvi i najtemeljniji sakrament Crkve.
13. Knez Višeslav – voda simbol i ulazak Hrvata u Crkvu.
14. Isus – voda, Isusovo krštenje.
15. Ezekiel – voda proročanstvo u gorama izraelskim.
16. G.F. Handel – muzika na vodi.
17. Smetana – rijeka Vltava.

18. J.S. Straus – Na lijepom plavom Dunavu.
19. P. Ilić Čajkovski – Labuđe jezero.
20. L.v. Beethoven – šesta simfonija pastoraca.

Skulpture bi bile postavljene u simbolu kružnog toka vode. Svi ovi gore navedeni bili su inspirirani prirodom – vodom su izražavali svoj duh ispunjenja i ostvarivanja. Ostali sadržaji: Biljke iz domovine i svijeta; Izgradnje ekoloških kućica; Gradnja mlina – vodenice na Dravi.

U zgradi karaule Mekiš bio bi smješten muzej likovnih ostvarenja hrvatskih umjetnika – slike, skulpture, etnološka zbirka vezana uz vodu. Ovo bi bio početak gradnje ekološkog Sedmog kontinenta i svake godine bi ovo mjesto bilo inspiracija i izazov kao međunarodni kamp mladih Europe, a poglavito mladih srednje Europe.

Zbog toga je hitno potrebno nabaviti 30 hrastovih trupaca veličine 2 m, širine 50-60 cm. Odrediti datume dviju kiparskih radionica u 5. i 6. mjesecu i poslati poziv najpoznatijim umjetnicima u drvetu, osigurati smještaj u hotelu Picok Đurđevac, osigurati 1.000,00 kuna svakom umjetniku, hranu na licu mjesta izrade skulptura – doručak, ručak i večeru, i kulturni program za umjetnike.

Potpisnik ovih redaka napisat će dvije publikacije i to:

1. Ekološki vrt mira (hrvatski, engleski, njemački)
2. Voda izvor mira – ilustracije najpoznatijih hrvatskih umjetnika na temu osoba vezanih za vodu, rijeke i jezera Hrvatske. Umjetnici izrađuju umjetnička djela – radovi u toku. 1. 7. 2003. bit će gotovo 33 likovna djela: Mladen Veža, Ivan Švertasek, Željko Mucko, Zdravko Ćosić, Toma Petranović Rvat, Josip Pintarić, Zvonko Sigetić, Ivan Andrašić, Mirko Horvat, Ivan Štefanek...

Navedene publikacije i likovna izložba bile bi promovirane na otvorenju ekološkog vrta mira 19. rujna 2003. godine u Mekišu.

Zbog toga je potrebno osnovati Organizacijski odbor na nacionalnoj razini i Općine Sesvete, kako bi se moglo prići ostvarenju ovog projekta. Hrvatska i Općina Podravske Sesvete imaju veliku šansu da pruže dokaz da izgrađivanje ekološkog vrta mira bude zapisana u zlatnu kartu Međunarodne godine 2003. zlatnih voda. Sve ovo dokazuje i pokazuje da središta svijeta nisu samo veliki gradovi i urbane sredine, nego i ona naselja i sredine koja griju srca i oplemenjuju njihovu savjest, nadahnjuju dobrotom te predstavljaju nadahnuća za buduća vremena i naraštaje.

Potpisnik ovih rečenica imao je sreću da s djelatnicima Osnovne škole Kalnik, prijateljima, umjetnicima i dobrotvorima izgradi Prvi biblijski vrt mira oko O. Š. Kalnik na Kalniku (33 skulpture i 33 biljke), koji je otvorio Zlatko Tomčić 28. 12. 2000. godine.

Ako jedan sanja, onda je to san jednog čovjeka, ali ako sanjamo i radimo zajedno onda smo blizu ostvarenja i to domovini na ponos i svijetu na radost.

Općinsko vijeće je na sjednici 24. lipnja 2003. godine donijelo

## ODLUKU

o osnivanju i izgradnji Ekološkog vrta mira u Podravske Sesvete  
te imenovanje Organizacijskog odbora.

I.

Povodom obilježavanja Međunarodne godine svježeg vode, koju su proglasili Ujedinjeni

narodi, osniva se EKOLOŠKI VRT MIRA na Trgu Josipa bana Jelačića u središtu Podravske Sesvete.

## II.

Organizira se kiparska radionica za IZGRAĐIVANJE EKOLOŠKOG VRTA MIRA u Podravske Sesvetama s likovima osoba koje su oblikovale svoje misli vezane uz prirodu, vodu i slavljene prirode (skulpture od hrastova drveta veličine 1,5–2 metra).

Kiparska radionica radit će u vremenu od 07.–12. srpnja 2003. godine, a službeno otvaranje EKOLOŠKOG VRTA MIRA biti će 21. rujna 2003. godine povodom Međunarodnog dana mira i dana Općine Podravske Sesvete.

## III.

Kiparima koji će raditi na izgrađivanju EKOLOŠKOG VRTA MIRA osigurat će se sredstva za prijevoz, smještaj i prehranu.

## IV.

Za organiziranje i rad kiparske radionice imenuje se Organizacijski odbor u sljedećem sastavu:

1. IVAN DEREŽIĆ, za predsjednika
2. MILORAD KOVAČEVIĆ, za člana
3. BORIS DRVENKAR, za člana

## V.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.  
OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE PODRAVSKE SESVETE

Odlukom Općinskog vijeća ujedno je i Milorad Kovačević preuzeo idejno i umjetničko vodstvo, postao autor projekta i umjetnički organizator projekta "Ekološki vrt mira" u Podravske Sesvetama. Dan općine Podravske Sesvete obilježava se 19. rujna, jer je toga datuma grof Hanibal Heister, zapovjednik đurđevačke utvrde, 1695. godine izdao povelju kojom je označio međe Podravske Sesvete. Valja napomenuti da je to jedan od rijetkih dokumenata u Podravini koji govori o osnivanju odnosno obnavljanju poslijeturske Podravine. Kako je Općinsko Vijeće prihvatilo Kovačevićevu ideju, odlučilo se napraviti takav park (vrt) u centru mjesta i to na Trgu Josipa bana Jelačića, na kojem je nešto ranije već bio postavljen paviljon, a sam park je povoljan za održavanje likovne kolonije i postavljanje kiparskih djela. Odlučilo se da se u prirodi (parku) postavi priroda (drvo) s intervencijama čovjeka, ali i sa određenom porukom. Kipari će obrađivati stogodišnje hrastovo drvo iz poznate tzv. carske šume ("Carski rastik"), koja se nalazi nedaleko od Podravske Sesvete. Tokom svibnja 2003. godine poslani su pozivi brojnim najpoznatijim Hrvatskim kiparima koji rade u drvu:

*Poštovani gospodine umjetniče,*

*Čitav život na Planeti majci Zemlji nastao je u vodi. Voda, to je čovjek, njegov život i početak civilizacije. Voda je temeljni element stvorenog, i u njoj se čita osnovni potpis stvoritelja kako bi ljudi pomoću nje tražili konačni izvor svega. Prve filozofske misli – najveći darovi uma počeli su vodom, a duhovna simbolika vode kao simbol života u svim religijama je najveće "SREDIŠTE MIRA" u ljudskoj povijesti. Bez obzira tko smo, gdje smo i što radimo, svi smo ovisni o vodi. Bez nje ne možemo postojati. Ujedinjeni narodi su 2003. godinu Međunarodnom godinom vode. Glavna svrha proglašenja je podići svijest o važnosti, zaštititi i gospodarenju*

svježom vodom. Ujedinjeni narodi su pozvali sve pojedince i države da podjele svoje ideje, inicijative, i događaje za 2003. godinu. Milorad Kovačević, poznati hrvatski mirotvorac predložio je našoj Općini, IZGRADIVANJE I OSNIVANJE EKOLOŠKOG VRTA MIRA. Lokacija navedenog vrta mira nalazi se u centru Podravske Sesvete (Trg Josipa bana Jelačića).

**SADRŽAJ:** drvene skulpture veličine 1,5 od 2 m, oblikovanje u hrastovom drvetu.

**LIKOVI:** osobe koje su oblikovale svoje misli vezane uz prirodu, vodu i slavljenje prirode.

Skulpture će biti postavljene u simbolu kružnog toka vode, a izražavat će duh ispunjenja i ostvarivanja vodom.

**SLOBODNI SMO VAS IZVIJESTITI DA ĆEMO ORGANIZIRATI KIPARSKU RADIONICU I TO U VREMENU OD 07. SRPNJA 2003. DO 12. SRPNJA 2003. GODINE.**

Okupljanje je u jutro 07. srpnja 2003. u 08,00 sati u Podravske Sesvetama, a smještaj umjetnika će biti u hotelu "Picok" u Đurđevcu.

Općinski načelnik

IVAN DEREŽIĆ

Ivana Mažurnića 1

48363 PODRAVSKE SESVETE

Podravske Sesvete se nalaze od Kloštra Podravskog 5 km, odnosno 15 km od grada Đurđevca. Oni koji dolaze vlakom kupit ćete voznu kartu do Kloštra Podravskog odnosno Đurđevca. Članovi organizacijskog odbora doći će po vas automobilom.

VOZNI RED

3.02 NOVA GRADIŠKA – 4.41 ZAGREB

6.10 ZAGREB – 8.20 KLOŠTAR PODRAVSKI

7.28 ZAGREB – 9.35 KLOŠTAR PODRAVSKI

5.45 OSIJEK – 7.56 ĐURĐEVAC - "PODRAVKA"

Napominjemo Vam da ćete dobiti 1,000,00 kn za putne i ostale troškove te Vas molimo da sa sobom ponesete katalog, jer ćemo podatke o Vama staviti u odgovarajuću publikaciju "Ekološkog vrta mira".

Otvaranje "Ekološkog vrta mira" bit će na Dan Općine Podravske Sesvete 19. rujna 2003. g. Molimo Vas da svoj dolazak potvrdite najkasnije do 04. 07. 2003. g.

U nadi da ćemo svi zajedno uljepšati ljepotu prirode i umjetnosti te budućim naraštajima pokloniti lijepo sjećanje na Međunarodnu godinu vode.

S poštovanjem,

**Općinski načelnik: Ivan Derežić**

Odazvalo se ukupno 17 kipara, od kojih je jedan bio iz Bosne i Hercegovine. Kolonija je počela 7. srpnja i trajala je sve do 12. srpnja.

Međutim, nekoliko kipara je ostalo završiti centralni spomenik vodi. Na koloniji su sudjelovali Mato Tijardović, Miroslav Karač, Branko Ivanković Mito, Saša Sermek, Ivan Forijan, Ivan Abijanac, Antun Ferbežar Tonča, Dražen Kuharović, Mato Mihinica, Dragutin Ciglar, Nediljko Ožić, Ivan Peić, Ljubica Matulec, Ivan Vukšić, Milan Karakašić, Katica Parađ Vojković i Dragutin Jamnić. Tijekom više od mjesec dana načinjeno je dvadesetak radova od kojih je dvadeset i dva smješteno u centralni park u Podravske Sesvetama.



Situacija s kiparske kolonije u središnjem parku Podravskih Sesveta, ljeto 2003.



Pogled na paviljon i gotova kiparska ostvarenja u parku Podravskih Sesveta, ljeto 2003.



Ekološki vrt mira posjetio je i veleposlanik ruske Federacije Eduard Leonidovič Kuzmin.



Načelnik općine Podravske Sesvete g. Ivan Derežić i g. Milorad Kovačević s veleposlanikom NR Kine.

Odluka da se obrađuje hrastovo drvo bila je dosta jasna, jednostavna i na neki način simbolična, jer hrastovo drvo je za ovaj kraj značilo na neki način život. Od hrasta stoljećima su se radile kuće, gospodarske zgrade, namještaj... Hrast je davao žir kojim su u prošlosti mještani hranili stoku. S njime su se grijali i na njemu kuhali, a jedan od najkvalitetnijih, hrast lužnjak, rastao je nekada upravo u ovom dijelu Hrvatske. Valja napomenuti da su Podravske Sesvete jedno od rijetkih hrvatskih naselja gdje ima, računajući na relativno mali broj stanovnika, čak 90 starih stabala lipe i 78 stabala platane.

Za organizaciju jednomjesečne kolonije 17 umjetnika Općina je morala organizirati spavanje i prehranu, dovoz drveta i razne druge pomoćne poslove. U stvari, bilo je uključeno gotovo cijelo mjesto, a pod vodstvom načelnika Ivana Derežića. Spomenimo Ivana Drvenkara, Mladena Tudića i Ivana Matočeca bez kojih bi bilo teško izvesti cijeli projekt. Nadalje bila je tu organizirana svakodnevno dobra kuhinja kod Borisa Drvenkara, a kuhale su Milka Drvenkar, Marija Drvenkar, Mirjana Bošnjak i Dijana Šokec. Ignac Škriljak dovezio je hrastove trupce, a Vlado Kovačić i Franjo Bregovec pomagali su umjetnicima oko grubih piljarskih radova.

Umjetnici koji su se prijavili za sudjelovanje na koloniji počeli su dolaziti 6. srpnja i do službenog početka pristiglo ih je sedamnaest. Sve je to završeno do 12. srpnja. Već od samog početka bio je zamišljen i centralni kip posvećen vodi, koji će simbolično prikazivati da je u svijetu voda nešto najvažnije za život. Njega su još mjesec dana nakon 12. srpnja radili Ljubica Matulec i Ivan Peić. Taj centralni kip visok je 370 centimetara i težak gotovo 4 tone. Starost tog hrastovog drveta procjenjuje se na više od 150 godina. Pored svih radova tu treba spomenuti i skulpturu "Krista" koju je izradio Branko Ivanković Mito, a sada se nalazi u župnoj crkvi.

Sama izrada skulptura bila je u parku na Trgu bana Josipa Jelačića, gdje su svraćali brojni znatizeljnici iz cijele Podravine, a posebno je važno spomenuti da je bio veliki posjet djece iz Podravske Sesvete i okolice. Svi su se pitali što se to u stvari događa i što se to ovdje radi. Izrađivanje skulptura svjetski poznatih umjetnika, filozofa, političara u malenom podravskom naselju izazivalo je znatizeljnu, pa se često putem medija pokušavalo objasniti što se zapravo zbiva. No, već od samog početka rada kolonije, pa sve do samog otvorenja posao oko uređenja Ekološkog vrta mira bio je popraćen brojnim napisima u lokalnim, dnevnim i drugim novinama. Tako imamo čitavi niz naslova, kao npr.:

*"Skulpture promjenile život Podravske Sesvete"* u Večernjem listu, *"Veleposlanik ruske Federacije Eduard Leonidovič Kuzmin u Podravske Sesvete – Oduševljen skulpturom ruskog kompozitora"* u Podravskom listu, *"Zi Zaolin posjetio Ekološki vrt mira"*, *"Veleposlanik NR Kine u Podravske Sesvete"*, *"Prvi ekološki vrt mira"*, *"Počela izrada spomenika vodi"* itd.

Završetkom svih kiparskih radova djelatnici Općine prionuli su premazivanju sa zaštitom od vremenskih neprilika svih skulptura te izradi betonskih postamenata na kojima će skulpture stajati. Pored svake stavljen je natpis na kojem piše tko je autor i što skulptura predstavlja.

Samo otvaranje Ekološkog vrta mira održalo se 21. rujna uz prisustvo brojnih uglednih gostiju i mještana Podravske Sesvete. Tog je dana, kao popratni dio bila otvorena i međunarodna izložba pod nazivom "Voda izvor mira", na kojoj je bilo izloženo 47 radova 35 autora.

Nakon otvaranja Prvog svjetskog ekološkog vrta mira, Podravske Sesvete postale su cilj dolazaka brojnih delegacija, grupa školske djece kojima se ovdje održavaju razna predavanja, te raznih grupa posjetitelja.